

**รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑**

๑. ชื่อกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบพ.ศ.

๒. รายละเอียดกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ

ผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๖๓ พบว่า ประเทศไทยมีผู้มีงานทำ ๓๗.๙ ล้านคน เป็นแรงงานในระบบ ๑๗.๕ ล้านคน แรงงานนอกระบบ ๒๐.๔ ล้านคน (ร้อยละ ๕๓.๘ ของผู้มีงานทำ) แรงงานนอกระบบของไทยมากกว่าครึ่งหนึ่งทำงานในภาคเกษตร (๑๐.๗๖ ล้านคน) และที่เหลือทำงานนอกภาคเกษตร (๙.๖ ล้านคน) ซึ่งส่วนมากเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ทำอาชีพค้าปลีกและบริการด้านอาหาร อาทิ พ่อค้าแม่ค้าตามร้านขายของชำ ร้านค้าออนไลน์ หาบเร่แผงลอย ฯลฯ ซึ่งกลุ่มนี้กว่าร้อยละ ๖๐ มีอายุมากกว่า ๔๐ ปีขึ้นไป มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า ซึ่งใช้เพียงทักษะขั้นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ จึงทำให้การปรับเปลี่ยนอาชีพทำได้ยากลำบาก แรงงานนอกระบบถือเป็นกลุ่มเปราะบางจาก (๑) รายได้ต่ำและไม่แน่นอน มีรายได้เฉลี่ย ๖,๕๘๖ บาท/เดือน ต่ำกว่ารายได้ของแรงงานในระบบถึงกว่าเท่าตัว (๑๕,๕๐๒ บาท/เดือน) (๒) ไม่มีสวัสดิการคุ้มครองครอบคลุมในหลายกรณี (๓) การออมเงินน้อยและปัญหาหนี้สิน ดังนั้น เมื่อเกิดความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด อาทิ การเจ็บป่วย ทูพพลภาพ ว่างงาน ชราภาพ หรือการแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ แรงงานนอกระบบถูกกระทบมากกว่าแรงงานกลุ่มอื่นเนื่องจากขาดตัวช่วยในการพยุงรายได้ หรือลดภาระค่าใช้จ่าย

จำนวนแรงงานนอกระบบ ระหว่างปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๓

ปี	ผู้มีงานทำ						
	รวม (ล้านคน)	แรงงานในระบบ		แรงงานนอกระบบ			
		จำนวน (ล้านคน)	ร้อยละ	จำนวน (ล้านคน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง	
						จำนวน (ล้านคน)	ร้อยละ
๒๕๕๘	๓๘.๓	๑๖.๙	๔๔.๑	๒๑.๔	๕๕.๙	-๐.๗	-๓.๒
๒๕๕๙	๓๘.๓	๑๗.๐	๔๔.๔	๒๑.๓	๕๕.๖	-๐.๑	-๐.๕
๒๕๖๐	๓๗.๖	๑๖.๘	๔๔.๘	๒๐.๘	๕๕.๒	-๐.๕	-๒.๓
๒๕๖๑	๓๘.๓	๑๗.๑	๔๔.๗	๒๑.๒	๕๕.๓	๐.๔	๑.๙
๒๕๖๒	๓๗.๕	๑๗.๑	๔๕.๗	๒๐.๔	๕๔.๓	-๐.๘	-๓.๘
๒๕๖๓	๓๗.๙	๑๗.๕	๔๖.๒	๒๐.๔	๕๓.๘	๐	๐

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๐ กำหนดให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ และมาตรา ๗๔ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพและวัยและให้มีงานทำ และพึงคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้ สวัสดิการ การประกันสังคม และสิทธิประโยชน์อื่นที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ และพึงจัดให้มีและส่งเสริมการออมเพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นวัยทำงาน และจากยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม รัฐพึงให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง และตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มอบอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำให้กระทรวงแรงงาน

การแข่งขันอย่างรุนแรงภายใต้ระบบเศรษฐกิจเสรีนิยมใหม่ ทำให้รูปแบบการดำเนินงานเศรษฐกิจมีการปรับตัว เกิดรูปแบบการจ้างแรงงานแบบใหม่ การเหมาช่วง จึงส่งผลให้แรงงานนอกระบบมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเกินครึ่งหนึ่งของผู้มีงานทำทั่วประเทศ ทั้งนี้ ปัจจุบันในกระทรวงแรงงานได้ขับเคลื่อนงานด้านแรงงานนอกระบบผ่านคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบ อย่างไรก็ตามกลไกนี้ ยังไม่สามารถแก้ปัญหาด้านการส่งเสริม การพัฒนา และความคุ้มครองแรงงานนอกระบบได้อย่างมีเอกภาพและรวดเร็ว เพราะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน และยังไม่มีความเฉพาะที่ดูแลแรงงานนอกระบบครอบคลุมทุกกลุ่มอาชีพ ทุกมิติ ซึ่งกฎหมายที่มีอยู่ปัจจุบันเป็นกฎหมายเฉพาะด้านเฉพาะกลุ่ม เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น เพื่อให้แรงงานนอกระบบได้รับการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการคุ้มครองสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น กระทรวงแรงงานจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบ และกำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นภายใต้ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อเป็นทุนในการส่งเสริมการประกอบอาชีพและยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบให้เป็นไปตามเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒.๑ วัตถุประสงค์ของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบ
เป็นทุนหมุนเวียนเพื่อ

๒.๑.๑ อนุรักษ์ส่งเสริม คุ้มครอง และพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารกองทุน

๒.๑.๒ ช่วยเหลือและอุดหนุนกลุ่มแรงงานนอกระบบ หรือองค์กรแรงงานนอกระบบที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ที่เสนอโครงการหรือแผนงานในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ

๒.๑.๓ ว่าจ้างสมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน หรือนิติบุคคล เพื่อดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ

๒.๑.๔ ให้แรงงานนอกระบบกู้ยืมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ

๒.๑.๕ เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีสิทธิประโยชน์อื่นใดแก่แรงงานนอกระบบตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด

๒.๑.๖ ใช้จ่ายในการบริหารกองทุน รวมไปถึงการจ่ายค่าเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของคณะกรรมการบริหารกองทุนและคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง และเป็นแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานตามความเหมาะสม

๒.๒ เป้าหมายของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบ

๒.๒.๑ เพื่อให้แรงงานนอกระบบ ซึ่งมีอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งทุนของสถาบันการเงิน มีทุนกู้ยืมสำหรับประกอบอาชีพ โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการจ่ายค่าสมาชิกเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มแรงงานนอกระบบด้วยตนเอง

๒.๒.๒ มีงบประมาณเพื่อช่วยเหลือและอุดหนุนหรือว่าจ้างสมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน หรือนิติบุคคล เพื่อดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ ทั้งในมิติโอกาสในการประกอบอาชีพ การพัฒนาทักษะฝีมือ การคุ้มครองสภาพการทำงานที่เหมาะสม และการสร้างหลักประกันทางสังคมที่มั่นคง

๓. แผนการบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ

๓.๑ โครงสร้างการบริหารงานทุนหมุนเวียน

บริหารทุนหมุนเวียนโดย คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบ” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้แทนสำนักงบประมาณ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคนซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ การลงทุน กฎหมาย หรือด้านแรงงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกองทุน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ

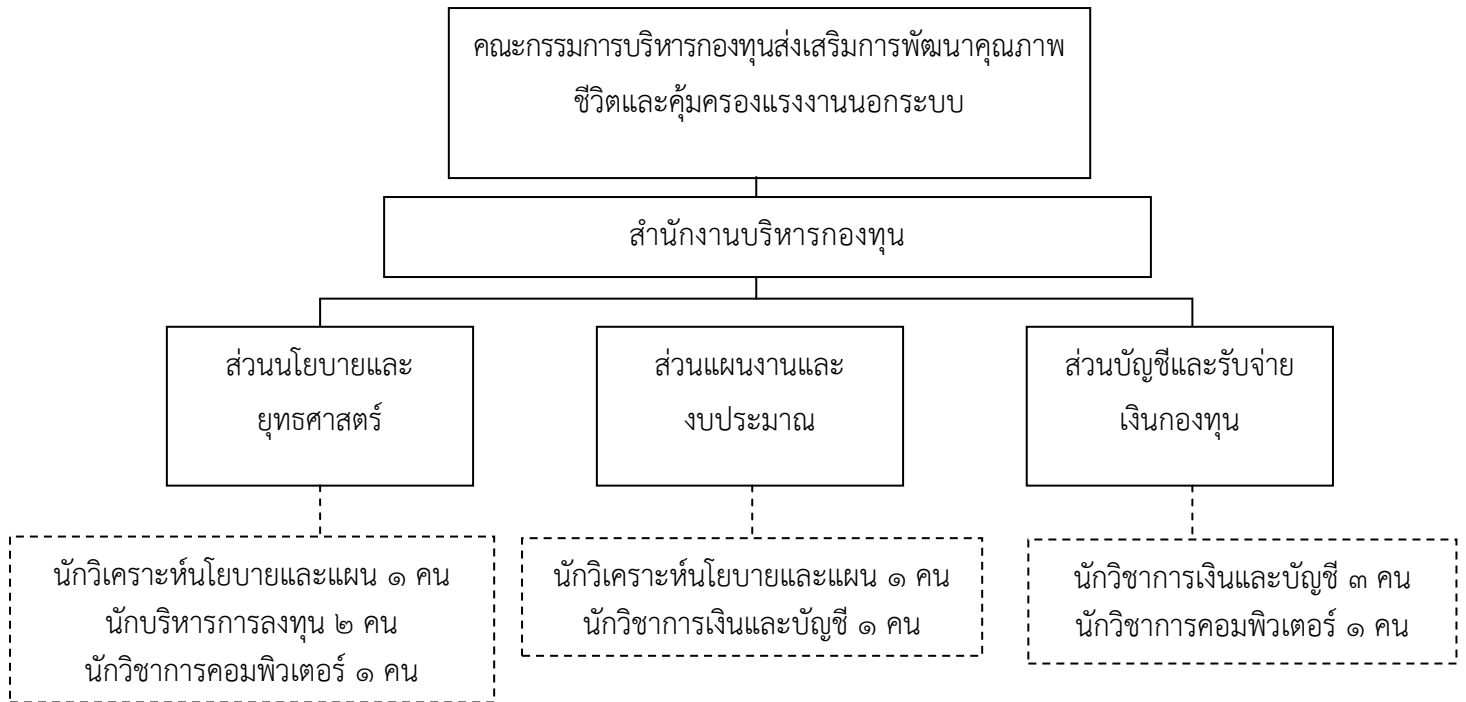
ทั้งนี้ร่างพระราชบัญญัติกำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานบริหารกองทุนทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการกองทุน

๓.๒ แผนการดำเนินงาน (Action Plan)

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ
(๑) กำหนดนโยบายหรือยุทธศาสตร์ ในการกำกับดูแลการบริหารจัดการ และติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน	ภายใน ๓๐ วัน หลังกฎหมายมีผลบังคับใช้
(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของการใช้จ่ายเงินของกองทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน	ภายใน ๓๐ วัน หลังกฎหมายมีผลบังคับใช้
(๓) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การใช้จ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการตรวจสอบภายในของกองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงแรงงาน	ภายใน ๓๐ วัน หลังกฎหมายมีผลบังคับใช้
(๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินของกองทุน เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนและการเบิกจ่ายเงินตรงในการดำเนินการดังกล่าว	ภายใน ๓๐ วัน หลังกฎหมายมีผลบังคับใช้
(๕) พิจารณาอนุมัติแผนการดำเนินงานประจำปี	ปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือน สุดท้ายของปีงบประมาณ
(๖) พิจารณาจัดสรรเงินและทรัพย์สินของกองทุนให้ใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของกองทุน (ร่าง มาตรา ๓๓)	เดือนละ ๑ ครั้ง

๓.๓ แนวทาง/วิธีดำเนินงาน /รูปแบบการบริหารทุนหมุนเวียน

บริหารกองทุนฯ โดยคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงาน
นอกระบบและมีโครงสร้างองค์กรทุนหมุนเวียน ดังนี้

- เสนอนโยบายและยุทธศาสตร์
ให้คณะกรรมการฯ พิจารณา

- บริหารจัดการ และติดตามการ
ดำเนินงานให้เป็นไปตาม
คณะกรรมการฯ กำหนด และ
เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ
กองทุน

- ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการ
ประชุมคณะกรรมการฯ

- เสนอแผนการดำเนินงานประจำปี
ตามมาตรา ๑๗ พ.ร.บ.การบริหารทุน
หมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘

- จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

- จัดสรรงบประมาณของกองทุน
เพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
ตามที่คณะกรรมการฯ เห็นชอบ

- เสนอระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การใช้
จ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์
และการตรวจสอบภายในของกองทุน ให้คณะ
กรรมการฯ พิจารณา

- เสนอระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ
จ่ายเงินของกองทุน เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์
ของกองทุนและการเบิกจ่ายเงินตรงในการ
ดำเนินการดังกล่าว ให้คณะกรรมการฯ พิจารณา

- จัดทำบัญชีของกองทุนให้เป็นไปตามระบบการ
บัญชีอย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรอง
โดยทั่วไป และให้ผู้สอบบัญชีภายในทบทวน
นับแต่วันสิ้นปีบัญชี

- รายงานผลการสอบบัญชีโดยผู้สอบบัญชี
ให้คณะกรรมการ

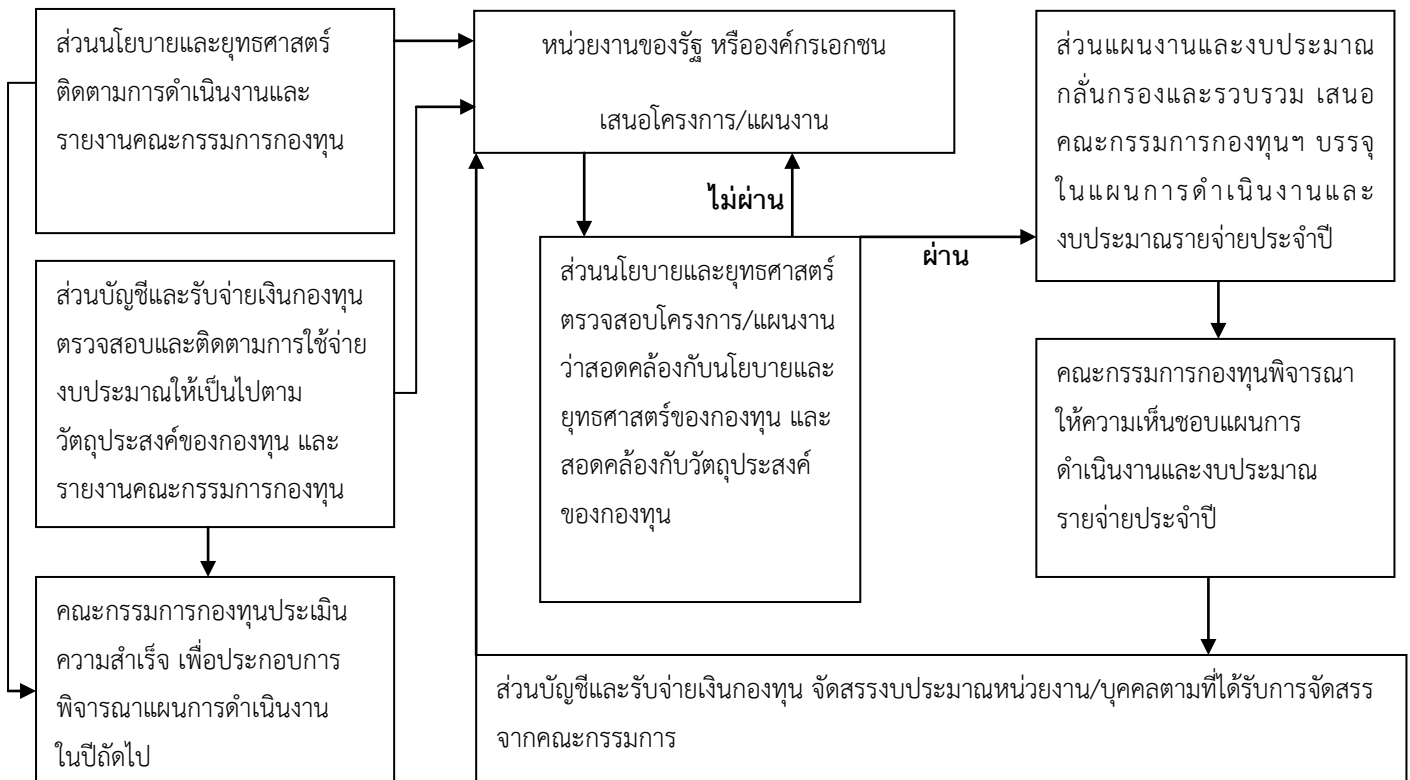
- เสนอรายงานผลการสอบบัญชีต่อ ครม. ภายใน
หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

- เผยแพร่งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว
ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ครม. รับทราบ

- ดำเนินการเกี่ยวกับการรับ ฝาก เบิกจ่ายเงิน
ของกองทุน

- (๑) คณะกรรมการฯ กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของกองทุน
- (๒) หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน เสนอโครงการหรือแผนงาน ที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของกองทุน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน
- (๓) สำนักงานเลขานุการกองทุนฯ กลับกรองแผนงานหรือโครงการ มายกร่างแผนการดำเนินงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณา
- (๔) คณะกรรมการฯ อนุมัติแผนการดำเนินงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๕) เสนอแผนการดำเนินงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้รับอนุมัติตามข้อ (๔) ให้คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนอนุมัติ และส่งให้กระทรวงการคลัง
- (๖) คณะกรรมการพิจารณาจัดสรรและเบิกจ่ายงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐ สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน นิติบุคคล หรือบุคคลที่เสนอโครงการหรือแผนงานในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ หรือขอกู้ยืมเงินกองทุน ตามที่ได้รับการอนุมัติตามข้อ (๕)
- (๗) สำนักงานบริหารกองทุน ติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานหรือบุคคลที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกองทุนฯ และรายงานต่อคณะกรรมการฯ

๓.๔ กระบวนการติดตามความสำเร็จของงาน

๓.๕ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

(๑) จุดแข็ง (Strength)

- มีบุคลากรและหน่วยงานรองรับการบริหารจัดการของกองทุน
- ผู้บริหารกระทรวงแรงงานให้การสนับสนุน
- มีแหล่งรายได้หลักจากการจัดเก็บค่าสมาชิกปีละไม่เกิน ๓๖๐ บาท (ประมาณวันละ ๑ บาท)

*ซึ่งจากการรับฟังความคิดเห็นแรงงานนอกระบบยินดีจ่ายค่าสมาชิก โดยระบุว่าเป็นอัตราที่มีความสามารถในการจ่ายได้โดยไม่กระทบกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

- รายรับมีมากกว่ารายจ่าย

- (๒) จุดอ่อน (Weakness)
- เป็นภารกิจใหม่ของหน่วยงาน ในระยะเริ่มแรกบุคลากรอาจต้องใช้เวลาในการเรียนรู้
- (๓) โอกาส (Opportunity)
- รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุน
 - ภาครัฐเครือข่ายหน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม พร้อมสนับสนุน
- การดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- (๔) อุปสรรค (Threat)
- การไล่เบี้ยค่าใช้จ่ายเงินกู้ที่ผิดนัดชำระ อาจทำได้ยากในกรณีที่ลูกหนี้กองทุนไม่มี
- ความสามารถในการจ่าย

*หมายเหตุ ข้อมูลจากการเปิดรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ในหมวด ๔ กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ (มาตรา ๓๑ – มาตรา ๔๒) มีผู้เห็นด้วย ๒๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๗๐ ผู้ไม่เห็นด้วย ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๔ ผู้ไม่แสดงความคิดเห็น ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๖ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตเพิ่มเติม เช่น ควรให้มีเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เป็นต้น จึงได้บัญญัติเพิ่มเติมให้มีเงินอุดหนุนจากรัฐบาลไว้ในร่างพระราชบัญญัติด้วย

๔. ประมาณการรายจ่าย

ตาราง ๑ ประมาณการรายจ่ายของกองทุน ปีละ ๒๔๗.๕๙ ล้านบาท ประกอบด้วย

(๑) ค่าใช้จ่ายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ									
ค่าสนับสนุนโครงการ	๒๐	หน่วยงาน	x	๕๐๐,๐๐๐	บาท	x	๑	ครั้ง	= ๑๐,๐๐๐,๐๐๐
หน่วยงานต่าง ๆ									
เงินกู้ยืมกลุ่มแรงงาน	๗๐๐	กลุ่ม	x	๕๐,๐๐๐	บาท	x	๑	ครั้ง	= ๓๕,๐๐๐,๐๐๐
นอกระบบ									
เงินกู้ยืมแรงงาน	๕,๐๐๐	คน	x	๒๐,๐๐๐	บาท	x	๑	ครั้ง	= ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
นอกระบบ									
เงินค่าประกันกลุ่ม	๑,๐๐๐,๐๐๐	คน	x	๑๐๐	บาท	x	๑	ปี	= ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
(๒) ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร									
นักบริหารการลงทุน	๒	คน	x	๒๐,๐๐๐	บาท	x	๑๒	เดือน	= ๔๘๐,๐๐๐
นักวิชาการเงินและบัญชี	๔	คน	x	๑๕,๐๐๐	บาท	x	๑๒	เดือน	= ๗๒๐,๐๐๐
นักวิชาการคอมพิวเตอร์	๒	คน	x	๑๘,๐๐๐	บาท	x	๑๒	เดือน	= ๔๓๒,๐๐๐
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	๒	คน	x	๑๕,๐๐๐	บาท	x	๑๒	เดือน	= ๓๖๐,๐๐๐
ค่าประกันสังคม	๑๐	คน	x	๗๕๐	บาท	x	๑๒	เดือน	= ๙๐,๐๐๐
(๓) ค่าใช้จ่ายด้านการบริหารกองทุน									
เบี้ยประธาน	๑	คน	x	๓,๐๐๐	บาท	x	๑๒	ครั้ง	= ๓๖,๐๐๐
เบี้ยคณะกรรมการ	๗	คน	x	๒,๔๐๐	บาท	x	๑๒	ครั้ง	= ๒๐๑,๖๐๐
ค่าอาหาร	๑๐	คน	x	๑๒๐	บาท	x	๑๒	ครั้ง	= ๑๔,๔๐๐
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑๐	คน	x	๗๐	บาท	x	๑๒	ครั้ง	= ๘,๔๐๐
เบี้ยประธานอนุกรรมการ	๑	คน	x	๑,๕๐๐	บาท	x	๑๒	ครั้ง	= ๑๘,๐๐๐
เบี้ยคณะอนุกรรมการ	๑๔	คน	x	๑,๒๐๐	บาท	x	๑๒	ครั้ง	= ๒๐๑,๖๐๐
ค่าอาหาร	๑๕	คน	x	๑๒๐	บาท	x	๑๒	ครั้ง	= ๒๑,๖๐๐
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑๕	คน	x	๗๐	บาท	x	๑๒	ครั้ง	= ๑๒,๖๐๐

๒๔๗,๕๙๖,๒๐๐

ตาราง ๒ ประมาณการรายจ่ายของกองทุน ๔ ปี ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

รายการ	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	รวม
(๑) ค่าใช้จ่ายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานออกระบบ	๒๔๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๔๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๔๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๔๕,๐๐๐,๐๐๐	๙๘๐,๐๐๐,๐๐๐
(๒) ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร	๒,๐๘๒,๐๐๐	๒,๐๘๒,๐๐๐	๒,๐๘๒,๐๐๐	๒,๐๘๒,๐๐๐	๘,๓๖๘,๐๐๐
(๓) ค่าใช้จ่ายด้านการบริหารกองทุน	๕๑๔,๒๐๐	๕๑๔,๒๐๐	๕๑๔,๒๐๐	๕๑๔,๒๐๐	๒,๐๕๖,๘๐๐
รวม	๒๔๗,๕๙๖,๒๐๐	๒๔๗,๕๙๖,๒๐๐	๒๔๗,๕๙๖,๒๐๐	๒๔๗,๕๙๖,๒๐๐	๙๙๐,๓๘๔,๘๐๐

๕. แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ

๕.๑ เงินที่โอนมาจากกองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ และดำเนินการบริหารกองทุนตามระเบียบกรมการจัดหางานว่าด้วยการบริหารกองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๙

๕.๒ เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

๕.๓ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

๕.๔ เงินค่าปรับที่ได้รับจากการลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

๕.๕ เงินค่าสมาชิก

๕.๖ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้

๕.๗ เงินที่ได้รับจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

๕.๘ ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากกองทุน

๕.๙ เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินของกองทุนหรือที่ได้จากการจัดหารายได้

๕.๑๐ เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับจัดสรรจากกฎหมายอื่น

๕.๑๑ เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่กองทุนได้รับไม่ว่ากรณีใด

ตาราง ๓ ประมาณการรายรับของกองทุน ปีละ ๓๖๙.๐๕ ล้านบาท ประกอบด้วย

รายรับ									
เงินค่าสมาชิก (อาจเก็บปีละ ๑ ครั้ง)	๑,๐๐๐,๐๐๐	คน	x	๓๖๐	บาท	x	๑	ครั้ง	= ๓๖๐,๐๐๐,๐๐๐
เงินดอกผลจากการกู้ยืม กลุ่มแรงงานออกระบบ (ร้อยละ ๓/ปี)	๗๐๐	กลุ่ม	x	๑,๕๐๐	บาท	x	๑	ครั้ง	= ๑,๐๕๐,๐๐๐
เงินดอกผลจากการกู้ยืม แรงงานออกระบบ (ร้อยละ ๓/ปี)	๕,๐๐๐	คน	x	๒๐,๐๐๐	บาท	x	๑	ครั้ง	= ๓,๐๐๐,๐๐๐
เงินค่าปรับ	๑		x	๕๐,๐๐๐	บาท	x	๑๐๐	คดี	= ๕,๐๐๐,๐๐๐

รวม ๓๖๙,๐๕๐,๐๐๐

ตาราง ๔ ประมาณการรายรับของกองทุน ๔ ปี ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

รายการ	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	รวม
(๑) เงินที่โอนมาจากกองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน	๑๒,๘๙๘,๔๑๓	-	-	-	๑๒,๘๙๘,๔๑๓
(๒) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
(๓) เงินค่าสมาชิก	๓๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๑,๔๔๐,๐๐๐,๐๐๐
(๔) เงินดอกผลจากการกักขังกลุ่มแรงงานนอกระบบ (ร้อยละ ๓/ปี)	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๔,๒๐๐,๐๐๐
(๕) เงินดอกผลจากการกักขังแรงงานนอกระบบ (ร้อยละ ๓/ปี)	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐
(๖) เงินค่าปรับ	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
รวม	๔๘๑,๙๔๘,๔๑๓	๓๖๙,๐๕๐,๐๐๐	๓๖๙,๐๕๐,๐๐๐	๓๖๙,๐๕๐,๐๐๐	๑,๕๘๙,๐๙๘,๔๑๓

ทั้งนี้ แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการเป็นทุนหมุนเวียนที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีประมาณการรายรับ ๔ ปี เริ่มตั้งแต่จัดตั้งรวม ๑,๕๘๙,๐๙๘,๔๑๓ บาท (หนึ่งพันห้าร้อยแปดสิบเก้าล้านเก้าหมื่นแปดพันสี่ร้อยสิบสามบาทถ้วน) แบ่งเป็น

๑. ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ ๑๐๐ ล้านบาทในปีแรก
๒. เงินที่โอนมาจากกองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน จำนวน ๑๒,๘๙๘,๔๑๓ บาท (ข้อมูล ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔) ในปีแรก

๓. ประมาณการรายรับปีละ ๓๖๙.๐๕ ล้านบาท (รายละเอียดตามตาราง ๓) รวม ๔ ปี เป็นเงิน ๑,๔๗๖.๒๐ ล้านบาท

โดยมีหลักการและเหตุผลในการประมาณการรายรับให้สอดคล้องกับรายจ่าย เพื่อความมั่นคงทางด้านการเงินของกองทุน ทั้งนี้มีประมาณการรายจ่ายว่ามีจำนวนปีละ ๒๔๗.๕๙ ล้านบาท (รายละเอียดตามตาราง ๑)

สำหรับในส่วนของเงินกองทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรครั้งเดียว จำนวน ๑๐๐ ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรองเป็นค่าใช้จ่ายในปีแรกที่ยังไม่มีรายได้อื่นเข้ากองทุน

๖. ประโยชน์ที่จะได้รับ

(๑) แรงงานนอกระบบ เข้าถึงแหล่งทุนกู้ยืมสำหรับประกอบอาชีพ รวมถึงมีทุนเพื่อเข้าถึงการประกันภัยและสิทธิประโยชน์ทางสังคมที่เหมาะสม อันจะเป็นการสร้างความมั่นคงทางด้านแรงงาน เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

(๒) หน่วยงานของรัฐ สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน นิติบุคคล หรือบุคคล มีแหล่งเงินทุนและงบประมาณ ในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบทั้งในมิติโอกาสในการประกอบอาชีพ การพัฒนาทักษะฝีมือ การคุ้มครองสภาพการทำงานที่เหมาะสม และการสร้างหลักประกันทางสังคมที่มั่นคง

๗. กรณีการดำเนินการก่อให้เกิดความสูญเสียรายได้ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐให้จัดทำประมาณการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๗.๑ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐกิจ

(๑) จากข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๖๓ พบว่าจำนวนประชากรรวมของประเทศไทย จำนวน ๖๖.๖ ล้านคน มีจำนวนผู้มีงานทำ ๓๗.๕ ล้านคน จำแนกออกเป็นแรงงานในระบบ ๑๗.๑ ล้านคน เป็นแรงงานนอกระบบ ๒๐.๔ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓ ของผู้มีงานทำทั้งหมด มีสัดส่วนเกินกว่าครึ่งหนึ่งของผู้มีงานทำทั่วประเทศ แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตร จำนวน ๑๐.๙ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๘ รองลงมาคือ ทำงานบริการ (เช่น แม่บ้าน นวด ช่างเสริมสวย) ร้านค้าอิสระ (เช่น หาบเร่ แผงลอย รถเข็น) ๔.๖ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕ ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยตั้งแต่ ๔๕ ปี ขึ้นไป ซึ่งจะเป็นปัญหาในอนาคตเพราะจะเป็นแรงงานนอกระบบที่สูงอายุ ทั้งนี้แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาดำกว่าระดับประถมศึกษา ปัญหาจากการทำงานได้แก่ค่าตอบแทนต่ำ มีรายได้ไม่ต่อเนื่อง ไม่ได้รับสวัสดิการ ทั้งนี้แรงงานนอกระบบมีสัดส่วนเกินกว่าครึ่งหนึ่งของผู้มีงานทำทั่วประเทศ และเป็นผู้ที่มีส่วนสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ได้รับการคุ้มครองและการส่งเสริมระบบสวัสดิการทางสังคมต่าง ๆ ทั้งในด้านสุขภาพและหลักประกันความมั่นคงในชีวิตไม่ทัดเทียมแรงงานในระบบ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพการทำงานของแรงงานนอกระบบยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร

(๒) จากการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ เพื่อนำมาจัดทำดัชนีคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ ปี ๒๕๖๒ ของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน พบว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๓.๒๑ มีรายได้ต่ำกว่า ๙,๐๐๐ บาทต่อเดือน รายได้ส่วนใหญ่มาจากการทำงานเพียงอย่างเดียว ทำให้รายได้ไม่เพียงพอ กับรายจ่ายส่งผลให้เกิดภาระหนี้สินที่มีจากการกู้ยืมเงินนอกระบบ ทั้งนี้แรงงานนอกระบบมีความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐในการหาทุนมาประกอบอาชีพ และต้องการให้รัฐสนับสนุนอาชีพเกษตรกรรมและช่วยเหลือในด้านค่าตอบแทนที่เพิ่มขึ้นและเป็นธรรมมากขึ้น

(๓) การจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบจึงเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ ที่มีอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งทุนของภาคเอกชน มีทุนกู้ยืมสำหรับการประกอบอาชีพ ให้มีศักยภาพในการทำงาน มีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้ที่เพียงพออย่างเท่าเทียมกับแรงงานในระบบ

๗.๒ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางด้านสังคม

การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน ก็ทำให้รูปแบบอาชีพเปลี่ยนแปลงไป เกิดอาชีพอิสระใหม่ ๆ อย่างเช่นอาชีพกลุ่ม Platform Worker ที่ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ ในการประกอบอาชีพ อาทิ แม่บ้าน บริการขนส่ง ผู้โดยสาร บริการส่งสินค้าและอาหารออนไลน์ และอาชีพต่างๆ อีกมากที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเป็นการทำงานตามสัญญาจ้างที่ตกลงกันเป็นชิ้น มีการทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการทำงานร่วมกัน ทำให้แรงงานขาดความมั่นคงในอาชีพ ส่งผลให้เกิดแรงงานนอกระบบมากขึ้น ดังนั้นหากรัฐบาลไม่มีกลไกในการดูแล ส่งเสริม คุ้มครอง และพัฒนาที่เหมาะสม เพื่อให้แรงงานนอกระบบให้มีอาชีพที่มั่นคง และมีรายได้เพียงพอแล้ว ความเป็นไปได้สูงที่จะเป็นปัญหาและภาระให้กับสังคมอย่างไม่มีสิ้นสุด การมีกองทุนฯ จะเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้แรงงานนอกระบบเหล่านี้เข้าถึงแหล่งทุนที่ใช้ในการประกอบอาชีพ สามารถทำงานมีรายได้เลี้ยงตนเอง และครอบครัว เป็นกำลังคนคุณภาพของประเทศต่อไป

๗.๓ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงิน

(๑) ความเหมาะสมในการประมาณการค่าใช้จ่ายของทุนหมุนเวียนมีสมมติฐานเป็นที่ยอมรับและตรวจสอบได้ และครอบคลุมรายการต่าง ๆ ครบถ้วนหรือไม่

การประมาณการค่าใช้จ่ายมีความเหมาะสม เป็นที่ยอมรับและตรวจสอบได้ โดยมีรายการค่าใช้จ่ายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบครอบคลุมทุกรายการที่จำเป็น ประกอบด้วย ค่าสนับสนุนโครงการหน่วยงานต่างๆ เงินกู้ยืมรายกลุ่ม รายบุคคล เงินประกันกลุ่ม ค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการ

(๒) ความเหมาะสมของรายรับและแหล่งที่มาของรายรับให้พิจารณาว่ามีความพร้อมหรือความเป็นไปได้ในการจัดหาหรือไม่ ประมาณการของรายรับที่ตั้งไว้มีความครบถ้วนและสมแก่เหตุผลหรือไม่ รวมทั้งให้พิจารณาถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่สามารถประมาณการออกมาเป็นรูปตัวเงินได้

แหล่งที่มาของรายรับหลัก จะมาจากเงินค่าสมาชิกที่แรงงานนอกระบบจ่ายเข้ากองทุนเป็นรายปี ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสามร้อยหกสิบบาทต่อคนต่อปี หรือวันละไม่เกิน ๑ บาท ซึ่งเป็นอัตราที่ได้รับการพิจารณาเห็นชอบของแรงงานนอกระบบแล้วและเห็นว่าเป็นอัตราที่เหมาะสม และมีความสามารถในการจ่ายได้ รวมถึงรายได้จากดอกผลที่ให้แรงงานนอกระบบกู้ยืมทุนเพื่อการประกอบอาชีพ โดยมีประมาณการรายรับปีละ ๓๖๙.๐๕ ล้านบาท ดังนั้นประมาณการรายรับดังกล่าวจึงมีความครบถ้วนและเหมาะสมแก่เหตุผล เนื่องจากสอดคล้องกับวงเงินที่กองทุนใช้ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ เช่น การให้แรงงานนอกระบบกู้ยืมทุนสำหรับประกอบอาชีพ หรือเป็นงบประมาณเพื่ออุดหนุนหรือว่าจ้างหน่วยงานของรัฐ สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน นิติบุคคล หรือบุคคล ในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบทั้งในมิติโอกาสในการประกอบอาชีพ การพัฒนาทักษะฝีมือ การคุ้มครองสภาพการทำงานที่เหมาะสม และการสร้างหลักประกันทางสังคมที่มั่นคง ที่กำหนดไว้ปีละ ๒๔๗.๕๙ ล้านบาท อันจะนำไปสู่ความมั่นคงของกองทุนในที่สุด

(๓) หากไม่มีการจัดตั้งกองทุนฯ มารองรับ ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณปกติมาเพื่อใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบในวงเงินที่ไม่แตกต่างจากการได้รับจัดสรรจากกองทุนฯ ทั้งนี้การจัดตั้งกองทุนฯ เป็นไปตามข้อเรียกร้องของกลุ่มแรงงานนอกระบบที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินเพื่อให้มีทุนในการประกอบอาชีพได้ ซึ่งการที่แรงงานนอกระบบมีสิทธิเข้าถึงแหล่งเงินทุนจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ ทำให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนมีหลักประกันทางสังคมและความมั่นคงในชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน พันธิตความยากจนตามนโยบายของทางรัฐบาล “ที่เราจะเดินไปด้วยกัน จะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง Strong Together Leave No One Behind”
